

Název standardu	14. Návaznost výkonu sociálně-právní ochrany dětí na další subjekty		
Kritéria standardu	14a Orgán sociálně-právní ochrany zprostředkovává a doporučuje klientům služby jiných fyzických a právnických osob podle jejich potřeb, a to v souladu s cíli podpory stanovenými v individuálním plánu ochrany dítěte. 14b Orgán sociálně-právní ochrany se intenzivně věnuje oblasti přípravy na samostatný život u dětí starších 16 let, které se nacházejí v ústavní výchově, v náhradní rodinné péči nebo v péči kurátorů.		
Závazné pro:	Zaměstnance zařazené pod OSPOD		
Vypracovala:	Mgr. Petra Šilhánová Hajpišlová, vedoucí OSVZ _____		
Schválil:	Ing. Michaela Skovajsová, tajemnice MěÚ		
Datum a podpis:	30.12.2019 _____		
Platnost kritéria od:	1. 1. 2020		
Platnost kritéria do:	31. 12. 2020 a dle revize		
Datum revize:	31. 12. 2020		
	01.07.2023		

14a

Orgán sociálně-právní ochrany zprostředkovává a doporučuje klientům služby jiných fyzických a právnických osob podle jejich potřeb, a to v souladu s cíli podpory stanovenými v individuálním plánu ochrany dítěte

Zaměstnanci zařazení pod Oddělení sociálně – právní ochrany dětí (dále jen zaměstnanci OSPOD) zprostředkovávají a doporučují klientům služby jiných fyzických a právnických osob podle jejich potřeb, a to v souladu s cíli podpory stanovenými v individuálním plánu ochrany dítěte.

Seznam spolupracujících subjektů má k dispozici každý zaměstnanec OSPOD. Seznam služeb ve správním obvodu je veřejnosti dostupný v elektronické verzi na webových stránkách města Jaroměř: www.jaromer-josefov.cz.

Výběr služeb je volen s ohledem na individuální potřeby dítěte a rodiny.

Seznam spolupracujících subjektů viz příloha č. 18

14b

Orgán sociálně-právní ochrany se intenzivně věnuje oblasti přípravy na samostatný život u dětí starších 16 let, které se nacházejí v ústavní výchově, v náhradní rodinné péči nebo v péči kurátorů

Zaměstnanci OSPOD s klienty řeší otázky volby a přípravy na budoucí povolání, návratu do rodiny, samostatného bydlení, přípravy na partnerství a rodičovství, sociálních dávek, návazných sociálních služeb apod. Zaměstnanci OSPOD v oblasti přípravy na samostatný život spolupracují s dalšími organizacemi (úřady práce, domy na půli cesty, zařízení pro výkon ústavní výchovy apod.), pěstouny, rodinou, a to v návaznosti na individuální plán ochrany dítěte.

Zaměstnanec OSPOD u dítěte staršího 16 let, které se nachází v ústavní výchově, v náhradní rodinné péči nebo v péči kurátorů mapuje kompetence dítěte v oblastech přípravy na samostatný život a v případě zjištění potřeby v konkrétní oblasti ji zahrnuje do individuálního plánu ochrany dítěte. Okruhy, na které se zaměstnanec OSPOD u těchto dětí zaměřuje, jsou zejména:

- Příprava na budoucí povolání a uplatnění se na trhu práce
- Samostatné bydlení a vedení domácnosti
- Hospodaření s vlastními financemi
- Právní minimum
- Vztahy, sexualita

Zaměstnanec OSPOD pomáhá tomuto dítěti s naplněním kompetencí v jednotlivých oblastech prostřednictvím osob blízkých nezletilému dítěti, prostřednictvím dostupné sociální služby nebo osobně.

Přípravou na budoucí povolání se rozumí podpora nezletilého dítěte ve výběru vhodné střední školy, zvládnutí podmínek studia nebo podpora v zajištění rekvalifikace či jiné kvalifikace pro budoucí uplatnitelnost na trhu práce. V případě sociálně slabých klientů zajišťuje možnost získání dotací a příspěvků na vzdělávání.

Přípravou na uplatnění se na trhu práce se rozumí seznámení nezletilého dítěte se systémem zaměstnanosti v ČR (roli Úřadů práce ČR, systém zdravotního a sociálního

pojištění, vysvětlení specifik OSVČ), podání informací o systému sociálních dávek (státní sociální podpora, dávky pomoci v hmotné nouzi, podpora v nezaměstnanosti).

Samostatné bydlení a vedení domácnosti zahrnuje mj. schopnost obstarat chod domácnosti (např. příprava jídla, praní prádla, žehlení, obstarání nákupu, platba vody/elektriny/plynu/nájemného apod.). S dítětem je dále probíraná možnost nájemního bydlení, poplatku za svoz odpad a jeho třídění.

Hospodařením s vlastními financemi se rozumí dovednosti vedoucí k zabezpečení sebe a vedení domácnosti (např. vedení rozpočtu domácnosti, dluhy, půjčky, splátky).

V oblasti vztahů zaměstnanec OSPOD hovoří o **partnerství, vztazích a rodině**. Tématem hovorů je dále oblast sexuality (např. ochrana zdraví, prevence před nechtěným těhotenstvím, plánování rodičovství apod.).

Zaměstnanec OSPOD u dítěte staršího 16-ti let v ústavní (ochranné) výchově se v oblasti jeho přípravy na samostatný život věnuje naplňování potřeb dítěte, jeho zdárnému vývoji, a to prostřednictvím:

Návštěvy dítěte v zařízení:

- Zaměstnanec OSPOD nejméně jednou za tři měsíce navštěvuje dítě.
- Ve spolupráci se zařízením sleduje zejména rozvoj duševních a tělesných schopností dítěte, zda trvají pro dítě důvody pobytu v ústavní nebo náhradní výchově, zjišťuje, jak se vyvíjí vztahy mezi dětmi a jejich rodiči (viz příloha SQ 7 - vzor formuláře Přehled návštěv dítěte).

Návštěvy rodiče dítěte:

- Zaměstnanec OSPOD nejméně jednou za tři měsíce navštěvuje rodiče dítěte.
- Účelem těchto návštěv je poskytnout rodiči pomoc uspořádat si rodinné poměry, které by umožňovaly návrat dítěte do rodiny, řešení životní a sociální situace včetně hmotné úrovně rodiny v pomoci při spolupráci s orgány sociálního zabezpečení, úřady práce a dalšími státními orgány, a při zprostředkování pomoci poradenského zařízení (viz příloha SQ 7 – vzor formuláře Přehled návštěv rodičů dětí, u kterých se vykonává ústavní nebo ochranná výchova). Ve vhodných případech je rodina kontaktována na službu sanace rodiny.

Spolupráce OSPOD a zařízení na tvorbě a plnění individuálního plánu ochrany dítěte:

- Zaměřuje se na oblast přípravy na samostatný život, eventuální změnu ústavního zařízení, zrušením ústavní výchovy apod.
- Za tím účelem zaměstnanec OSPOD v rámci vyhodnocování situace dítěte a jeho rodiny může využít možnosti uspořádat případovou konferenci.

Úzká spolupráce OSPOD s rodinou a zařízením, společná setkání:

- Zaměstnanec OSPOD získává a vyhodnocuje informace týkající se dítěte, jeho rodiny či zařízení, a to telefonicky, e-mailem, osobně, prostřednictvím dožádaných zpráv, svolává či se účastní společných jednání.

Zaměstnanec OSPOD má právo nahlížet do spisové dokumentace, kterou ústavní zařízení o dítěti vede:

- Smyslem je získat co nejvíce objektivních informací pro přijetí dalších vhodných opatření ve prospěch dítěte.

Oznamovací povinnost zaměstnance OSPOD:

- V případě zjištění zaměstnance OSPOD, že ústavní zařízení porušilo povinnosti vztahující se k dítěti vyplývající ze zákona, je povinen tuto skutečnost neprodleně oznámit jemu nadřízenému orgánu a zřizovateli tohoto ústavního zařízení, popřípadě orgánu, který je zřizovateli nadřízen, a soudu, který nařídil ústavní výchovu nebo uložil ochrannou výchovu. Každých 6 měsíců je zaměstnanci OSPOD Jaroměř na vyžádání příslušného soudu podávána zpráva o průběhu ústavní nebo ochranné výchovy, s vyjádřením zda přetrvávají důvody pro pobyt dítěte v ústavním zařízení.

Vyjádření OSPOD k pobytu dítěte mimo zařízení

- Zaměstnanec OSPOD se vyjadřuje k pobytu dítěte mladšího 18-ti let věku mimo zařízení.
- Jeho vyjádření obsahuje určení osob, včetně bydliště, u nichž bude dítě pobývat, délku pobytu dítěte mimo ústav, na kterou se souhlas vydává a místo pobytu dítěte.
- V případě dítěte, u něhož byla soudem prodloužena ústavní výchova po 18. roku věku dítěte, vydává OSPOD oproti žádosti ústavu stanovisko.

Ochranná výchova:

- Dětem, kterým byla uložena ochranná výchova, má zaměstnanec OSPOD možnost podat návrh soudu na:
- upuštění od výkonu ochranné výchovy ještě před jejím započítáním
- návrh na propuštění z ochranné výchovy
- návrh na podmíněné umístění mimo výchovný ústav
- návrh na prodloužení ochranné výchovy
- návrh na změnu ochranné výchovy v ústavní výchovu a naopak

Zaměstnanec OSPOD pro náhradní rodinnou péči (dále jen NRP) je nápomocen nezl. dítěti k získávání kompetencí v oblasti

- Přípravy na budoucí povolání
- Uplatnění se na trhu práce
- Přípravy na samostatné bydlení
- Hospodaření s vlastními financemi

Dále v oblasti přípravy na samostatný život a naplňování potřeb dítěte, a to prostřednictvím:

- Návštěv dítěte v pěstounské rodině.
- Zaměstnanec OSPOD pro NRP nejméně jednou za šest měsíců navštěvuje dítě v rodině.
- Ve spolupráci s pěstouny sleduje rozvoj dítěte, jeho školní výsledky, zdravotní stav, sleduje, zda trvají důvody pro setrvání dítěte v pěstounské péči.
- Zaměstnanec OSPOD pro NRP sleduje vztahy mezi dětmi a biologickou rodinou, vztahy s pěstounskou rodinou a s dětmi žijícími v rodině.

Spolupráce OSPOD a pěstounů při tvorbě individuálního plánu dítěte:

- Zaměstnanec NRP se zaměřuje ve spolupráci s pěstounem na cíle vedoucí k efektivní péči pěstouna o dítě.
- Zaměřuje se na rozvoj jeho schopností, dovedností a jeho osobnosti.
- Zaměřuje se na oblast vzdělávání dítěte a přípravy na jeho samostatný život.
- Podporuje kontakt dítěte s biologickou rodinou a pomáhá při jeho realizaci.

- Podporuje kontakt s pěstounskou rodinou i po zletilosti dítěte v návaznosti na další studium, kdy podmínkou pobírání dávek pěstounské péče po zletilosti je společná domácnost pěstouna a dítěte.

Spolupráce OSPOD se školskými zařízeními, dětskými a odbornými lékaři, s ÚP a dalšími institucemi:

- Zaměstnanec pro NRP získává a vyhodnocuje informace týkající se dítěte, jeho pěstounské, případně biologické rodiny prostřednictvím vyžádaných zpráv, telefonicky, e-mailem.
- Zaměstnanec pro NRP je nápomocen při vyřizování dávek pěstounské péče a dávek Státní sociální podpory.

Spolupráce s kurátorem pro dospělé:

- Před dovršením 18 – ti let věku dítěte předává OSPOD dotčenému klientovi kontakt na kurátora pro dospělé a zároveň kurátorovi pro dospělé předává popis situace týkající se dítěte bez ohledu na to, zda je dítě v zařízení do 18 či 19 let.

Související odkazy:

- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně - právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů
- Směrnice MPSV č. j. 2013/26780-21, o stanovení rozsahu evidence dětí a obsahu spisové dokumentace o dětech vedené orgány sociálně-právní ochrany dětí a o stanovení rozsahu evidence a obsahu spisové dokumentace v oblasti náhradní rodinné péče
- Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 473/2012 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o sociálně-právní ochraně dětí

Přílohy:

- Formulář přehled návštěv dítěte s nařízenou ústavní nebo ochranou výchovou /příloha č. 33
- Formulář přehled návštěv rodičů dětí s nařízenou ústavní nebo ochrannou výchovou /příloha č. 34
- Seznam spolupracujících organizací /příloha č. 18